

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

19 ביוני 2023

1635

ל' בסיוון התשפ"ג

עמוד

הצעת חוק הרבנות הראשית לישראל (הארכת כהונה של הרבנים הראשיים לישראל והארכת כהונה של חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל) (הוראת שעה), התשפ"ג-2023 1150

הצעת חוק הרבנות הראשית לישראל (הארכת כהונה של הרבנים הראשיים לישראל והארכת כהונה של חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל) (הוראת שעה), התשפ"ג-2023

1. הארכת כהונה – הוראת שעה
- על אף הוראות סעיף 16 לחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ם-1980¹ (להלן – החוק העיקרי) –
- (1) שני הרבנים הראשיים לישראל שניהנו ערב תחילתו של חוק זה, יוסיפו לכהן עד יום א' בניסן התשפ"ד (9 באפריל 2024);
- (2) חברי המועצה הנבחרים כמשמעותם בסעיף 4(א)(3) לחוק העיקרי שניהנו ערב תחילתו של חוק זה, יוסיפו לכהן עד יום ד' בסיוון התשפ"ד (10 ביוני 2024).

ד ב ר י ה ס ב ר

הרשויות, המהווים שיעור נכבד באסיפה הבוחרת והמייצגים ציבור גדול, נמצאים לקראת תום כהונתם וחלקם עשוי להתחלף במערכת הבחירות הקרובה לרשויות המקומיות, כאמור (ראו לעניין דומה בג"ץ 9577-02 סיעת המפד"ל המפלגה הדתית לאומית המורחי נ' יושב ראש הכנסת (פורסם ביום י"ד בטבת התשס"ג (19 בדצמבר 2002)).

עוד יצוין כי מאז חקיקת החוק מועד תחילת הכהונה של הרבנים הראשיים, מלבד מועד כהונת הרבנים הראשיים הנוכחיים, היה בחודש ניסן, כאשר הליך בחירתם התקיים בסמוך לפני כן ולא היה סמוך למועד הבחירות לרשויות המקומיות, כך שהבעיה שתוארה לעיל לא התעוררה בעבר. דחיית המועד מחודש ניסן לחודש אב נקבעה בחוק הרבנות הראשית לישראל (הארכת כהונה של הרבנים הראשיים לישראל) (הוראת שעה), התשע"ג-2013, וזאת בשל הבחירות לכנסת התשע"ע אשר נערכו ביום י"א בשבט התשע"ג (22 בינואר 2013), והשבעת הממשלה השלושים ושלוש ביום ז' בניסן התשע"ג (18 במרץ 2013).

בהצעת חוק זו מוצע לדרות, בהוראת שעה, את מועד סיום כהונתם של הרבנים הראשיים לישראל המכהנים כיום, עד יום א' בניסן התשפ"ד (9 באפריל 2024), ובכך גם יחזור מועד תחילת כהונתם של הרבנים הראשיים לתאריך המקורי של חודש ניסן. במקביל מוצע לדרות, בהוראת שעה, את מועד סיום כהונתם של חברי המועצה הנבחרים המכהנים, עד יום ד' בסיוון התשפ"ד (10 ביוני 2024). כך יישמר פער הזמנים הקיים כיום בין מועדי סיום הכהונה. דחיות אלה מאפשרות את הבחירה ברבנים ראשיים חדשים ובחברי מועצה נבחרים חדשים בסמוך לאחר הבחירות לרשויות המקומיות, תוך היערכות מתאימה ועמידה בלוחות הזמנים הקבועים בחוק.

החוק המוצע מחיל, הלכה למעשה, תיקון גם על סבבי הבחירות הבאים לרבנים הראשיים ולחברי המועצה הנבחרים ומונע את סמיכות הזמנים בין הבחירות כאמור לבין הבחירות לרשויות המקומיות שנוצרה כמפורט לעיל.

סעיף 1 סעיף 16(א) לחוק הרבנות הראשית, התש"ם-1980 (להלן – החוק), קובע כי תקופת כהונתם של הרבנים הראשיים לישראל תהיה עשר שנים וכי תקופת כהונתם של חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל הנבחרים באמצעות האסיפה הבוחרת, כמשמעותה בחוק (להלן – חברי המועצה הנבחרים) תהיה חמש שנים. עוד נקבע כי תקופת כהונה יתחשב לפי הלוח העברי.

סעיף 16(ג) לחוק קובע כי "הבחירות לרבנים הראשיים לישראל ולחברי המועצה הנבחרים ייערכו לא יותר משלושה חודשים ולא פחות מחודש אחד לפני תום כהונתם של המכהנים אותה שעה".

הרבנים הראשיים לישראל המכהנים כיום נבחרו לכהונה ביום י"ז באב התשע"ג (24 ביולי 2013), ותקופת כהונתם צפויה להסתיים ביום י"ח באב התשפ"ג (5 באוגוסט 2023). כפועל יוצא, בהתאם להוראות החוק, המועד הראשון לבחירות הרבנים הראשיים לישראל הוא יום י"ח באייר התשפ"ג (9 במאי 2023) והמועד האחרון לכך הוא יום י"ח בתמוז התשפ"ג (7 ביולי 2023).

חברי המועצה הנבחרים המכהנים כיום נבחרו לכהונה ביום ט"ו בחשוון התשע"ט (24 באוקטובר 2018), ותקופת כהונתם צפויה להסתיים ביום ט"ו בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023). כפועל יוצא, בהתאם להוראות החוק, המועד הראשון לבחירות חברי המועצה הנבחרים הוא יום ט"ז באב התשפ"ג (3 באוגוסט 2023) והמועד האחרון לכך הוא יום ט"ז בתשרי התשפ"ד (1 באוקטובר 2023).

הבחירה ברבנים הראשיים לישראל ובחברי המועצה הנבחרים נעשית, בהתאם להוראות החוק, באמצעות אסיפה בוחרת אשר מונה, בין השאר, 70 נציגי ציבור שמתוכם 25 הם ראשי הערים הגדולות, כמשמעותן בחוק.

מועד הבחירות לרשויות המקומיות קבוע ליום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023). אשר על כן מועד הבחירות לרבנים הראשיים וכן מועד הבחירות לחברי המועצה הנבחרים יחולו בסמוך קודם למועד הבחירות לרשויות המקומיות. הדבר מעורר מורכבות מאחר שראשי

¹ ס"ח התש"ם, עמ' 90; התשפ"ג, עמ' 25.